

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 29PPOm/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723010990
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Heldáková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723010990.1

Uznesenie

Okresný súd Poprad v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom C. A. XX/XX, D. E., t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, dieťa rodičov - matky: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. A. XX/XX, D. E. a otca neuvedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Neodkladným opatrením n a r i a ě u j e odovzdanie mal. A. B., nar. X.XX.XXXX, do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, so sídlom Spišská Belá, Továrenská 19/5, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Poprad, sp. zn.: 27P/23/2023.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ dňa 23.11.2023 doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), ktorým navrhol nariadiť odovzdanie maloletého dieťaťa do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá (ďalej aj ako „CDR Spišská Belá“).

2. Navrhovateľ podaný návrh odôvodnil tým, že maloletý A. B. je uznesením okresného súdu Kežmarok číslo konania 5P/14/2020 - 44 zo dňa 07.08.2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky G. H.. Maloletý má 3 súrodencov, ktorí sú umiestnení v náhradnej osobnej starostlivosti u príbuzných. U všetkých 4 maloletých detí matka za biologického otca uvádza I. J.. V rodnom liste maloletého A. otec nie je uvedený. Matka maloletých detí v súčasnej dobe momentálne nemá vlastný domov, vedie túlavý život, prespáva v domácnosti svojich rodičov, prípadne v domácnosti svojich priateľov. Otec detí s matkou žil v spoločnej domácnosti v dome starej matky, ale matka už viackrát z domácnosti utiekla, deti nechala samé bez dozoru, často požívala alkoholické nápoje, predala všetko oblečenie pre deti. Matka ani pri jednom z detí nenavštevovala pravidelne gynekologickú poradňu. Všetky 4 deti porodila sama v miestnej rómskej osade. Maloletý žil so starou matkou a súrodencami v murovanom dome, ktorý pozostáva z 2 miestností a kuchyne, ktoré sú zariadené štandardným nábytkom. Domácnosť je vykurovaná pieckou na tuhé palivo, je bez vody a sociálneho zariadenia, elektrina je zavedená. Hygiena domácnosti je na primeranej hygienickej úrovni. Príjmom rodiny je prídavok na dieťa a opakovaný príspevok dieťaťu zverenému v náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka doposiaľ maloletým deťom zabezpečovala všestrannú starostlivosť. Nakoľko stará matka toho času nezvládala starostlivosť o maloleté deti, ktoré ju nerešpektujú, boli maloleté deti umiestnené v centre pre deti a rodiny Spišská Belá na dobrovoľný pobyt. Matka maloletých detí nedokáže zabezpečiť ani základné potreby pre deti a nie je schopná vytvoriť aspoň minimálne podmienky pre prevzatie čo len jedného dieťaťa do jej starostlivosti. Otec maloletého má družku a vlastnú rodinu. Keďže v centre pre deti a rodiny v Spišskej Belej došlo k nevhodnému veku, neprimeranému sexuálnemu správaniu maloletého I., keď maloletý I. údajne žiadal maloletého I. K., ktorý je spolu s ním a ostatnými deťmi umiestnený na skupine dobrovoľný pobyt, aby sa vyzliekol a vložil svoj pohlavný orgán do jeho úst. Pri tejto

udalosti bol prítomný aj maloletý L. H., ktorý danú situáciu odfotil. Dňa 15.05.2023 sociálna pracovníčka centra pre deti a rodiny podala trestné oznámenie. Skutok je toho času v štádiu vyšetrovania. Dňa 20.05.2023 sa podobná udalosť zopakovala. U maloletého dieťaťa sa opäť prejavilo nevhodné sexuálne správanie. V daný deň sedeli maloleté deti po večeri v obývačke a pozerali spolu rozprávky. Staršie deti upratovali spolu s vychovávateľkou kuchyňu a jedáleň. Maloletý I. bol prichytený inými deťmi skupiny ako dáva svoj pohlavný orgán do úst svojmu mladšiemu bratovi A.. Maloleté deti to okamžite oznámili vychovávateľke. Dňa 22.05.2023 bola táto udalosť oznámená na obvodnom oddelení policajného zboru sociálnou pracovníčkou. Skutok je v štádiu vyšetrovania. Počas snímania rodinnej anamnézy stará matka mal. I. oznámila informáciu o nevhodnom sexuálnom správaní biologickej matky v prítomnosti maloletého I., ktorá keď je opitá, púšťa mu porno, vyzlieka sa od pása dole a dáva mu svoj pohlavný orgán k ústam. Tieto informácie taktiež nahlásila sociálna pracovníčka príslušnému oddeleniu policajného zboru. Od začiatku nástupu maloletého dieťaťa na dobrovoľný pobyt sa u dieťaťa prejavujú neprimerané prejavy náklonnosti voči svojmu bratovi A. a voči iným deťom v centre, rovnako aj prejavy nevhodného a veku neprimeraného sexuálneho správania maloletého I.. Podľa správy centra pre deti a rodiny Spišská Belá sú prejavy nevhodného sexuálneho správania mal. I. odpozorované z komunitného spôsobu života v mieste bydliska, prípadne viktimizáciou mal. I. vplyvom možného sexuálneho zneužitia zo strany biologickej matky. Vzhľadom na skutočnosť, že bolo navrhovateľovi oznámené riaditeľkou centra pre deti a rodiny, že stará matka na základe mimoriadnych udalostí, ktoré sa týkajú mal. I., sa rozhodla ukončiť dohodu s centrom pre deti a rodiny a dieťa si prevziať do svojej osobnej starostlivosti, posúdením životnej situácie dieťaťa a rodiny navrhovateľ ma za to, že maloleté dieťa je vysoko ohrozené zo strany svojej biologickej matky, ktorá sa zdržiava v náhradnom rodinnom prostredí dieťaťa. Sociálnym rizikom je taktiež laxný prístup starej matky k súčasnej situácii. Jej intelekt nedáva záruku, že stará matka bude toho času bezpečnou vzťahovou osobou pre maloleté dieťa a taktiež, že dokáže zabezpečiť bezpečné prostredie pre maloleté dieťa. Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiada, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a maloletého zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá.

3. V dodatku k neodkladnému opatreniu navrhovateľ uviedol, že stará matka sa starala o mal. A., t.č. sa mal. nachádza v CDR Sp. Belá, pretože mal. A. je nezvládnuteľný, svoju starú mamu neposlúcha. Stará matka t.č. odmieta prevziať akúkoľvek starostlivosť o maloletého. Nenašla sa iná osoba, ktorá by sa o mal. A. vedela postarať. Z uvedeného dôvodu by ostalo mal. dieťa bez akejkoľvek starostlivosti. Stará matka mal. detí nemá v súčasnej dobe vytvorené primerané podmienky pre zdravý vývin mal. detí, zabezpečuje im potrebnú starostlivosť a opateru podľa svojich možností a schopností.

4. Maloletý bol na základe uznesenia Okresného súdu Poprad č.k.: 12PPOm/4/2023 – 15 zo dňa 24.05.2023 o nariadení neodkladného opatrenia dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, a to najdlhšie na šesť mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť 24.5.2023, trvá teda do 24.11.2023.

5. Z vlastnej rozhodovacej činnosti súdu je zrejmé, že na Okresnom súde Poprad prebieha konanie sp. zn.: 27P/23/2023 o nariadenie výchovného opatrenia. Dňa 22.11.2023 prebehlo pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil rozsudok, ktorým o.i. nariadil maloletému výchovné opatrenie, a to pobyt v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá, so sídlom Továrenská 19/5, Spišská Belá na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, a to najdlhšie na dobu šiestich mesiacov.

6. Uvedený rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

7. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov, zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia je začaté konanie vo veci samej, ak bolo do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zverené maloleté dieťa bez sprievodu alebo ak nebolo možné v lehote šiestich mesiacov zlúčiť maloletého cudzinca s jeho rodinou.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 28 ods. 2, ods. 3 zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.

16. Ustanovenia tretej časti CSP predstavujú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Súčasná právna úprava upúšťa od predchádzajúcej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

17. Jedným z dôvodov pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho dočasný charakter, t. j. upravujú sa ním pomery do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov

by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

18. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

19. Prostredníctvom neodkladného opatrenia v zmysle § 365 CMP sa má poskytnúť maloletému dieťaťu bezprostredná ochrana v situácii, keď maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo jeho život, zdravie a priaznivý vývoj je vážne ohrozený alebo narušený.

20. Ide spravidla o situáciu, keď osoby, ktoré zabezpečujú starostlivosť o maloleté dieťa, vykonávajú túto starostlivosť nedostatočne, v dôsledku čoho je vážne ohrozený alebo narušený jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj.

21. Súd konštatuje, že z podaného návrhu a priložených dôkazov vyplýva, že maloletý je t.č. umiestnený v CDR Spišská Belá, a to na základe uznesenia tunajšieho súdu, pričom odovzdanie dieťaťa bolo nariadené najdlhšie do 6 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia. Dieťa je teda umiestnené v CDS Spišská Belá na obdobie do 24.11.2023. Vo vzťahu k maloletému prebieha na tunajšom súde ďalšie konanie (viď bod 4 tohto odôvodnenia), v tomto konaní bol 22.11.2023 vyhlásený rozsudok, avšak tento rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. 24.11.2023 by teda maloleté dieťa malo byť vrátené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorej bolo zverené uznesením okresného súdu Kežmarok číslo konania 5P/14/2020 - 44 zo dňa 07.08.2020.

22. Na základe správy navrhovateľa má súd za osvedčené, že t.č. nie je možný návrat maloletého do starostlivosti starej matky, G. H., nakoľko maloletý je nezávládny, svoju starú mamu neposlúcha. Stará matka t.č. odmieta prevziať akúkoľvek starostlivosť o maloletého. Nenašla sa iná osoba, ktorá by sa o maloletého vedela postarať. Z vyššie uvedených dôvod by maloletý bez zásahu súdu po 24.11.2023 ostal bez akejkoľvek starostlivosti.

23. Súd sa stotožnil s návrhom navrhovateľa a poukazujúc na správu má za to, že t.č. by nebolo v záujme maloletého dieťaťa, ak by bolo vrátené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Tá na pojednávaní v konaní vedenom pod sp. zn.: 27P/23/2023 konanom 22.11.2023 o.i. uviedla, že t.č. nemá žiaden príjem, vybavuje si dôchodok a zároveň má zdravotné problémy, ktoré by aktuálne výrazne sťažili jej možnosti poskytovať maloletým riadnu starostlivosť. Zároveň súd zdôrazňuje účel, pre ktorý rozhodol v konaní vedenom pod sp. zn.: 27P/23/2023 o nariadení výchovného opatrenia, ktorým je zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. Vo vzťahu k maloletému je potrebné systematické nastavenie výchovného pôsobenia a ponechanie maloletého v CDR Spišská Belá do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn.: 27P/23/2023 bude nepochybne v jeho záujme.

24. Otec maloletého nie je uvedený a matka maloletého neprejavuje o maloleté dieťa záujem, neplní si riadne vyživovaciu povinnosť, po dobu pobytu maloletého v CDR Spišská Belá maloletého ani jedenkrát nenavštívila. Súd má z vlastnej rozhodovacej činnosti preukázané, že matka je t.č. bez príjmu a nemá vhodné bytové podmienky, aby poskytovala maloletému riadnu starostlivosť, a to ani len do doby, kým konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn.: 27P/23/2023 nadobudne právoplatnosť. V súčasnosti sa nenašla iná vhodná osoba, ktorá by mohla maloletému dieťaťu poskytovať starostlivosť. Súd dospel k záveru, že maloleté dieťa po tom, čo by malo byť 24.11.2023 vrátené z CDR Spišská Belá, by mohlo byť ohrozené na živote, zdraví a zdravom vývoji, a teda podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 365 CMP je v plnom rozsahu dôvodný. Súčasný stav vyžaduje bezodkladný zásah súdu.

25. Súd je povinný maloleté deti chrániť a v prípade ohrozenia ich záujmu, zdravia či života je povinný zasiahnuť formou neodkladného opatrenia a bezodkladne upraviť pomery. Súd koná vždy len v najlepšom záujme maloletého, pričom nebola zistená iná osoba, ktorá by bola schopná a ochotná zabezpečiť primeranú starostlivosť o maloleté dieťa.

26. Súd z vyššie uvedených dôvodov maloleté dieťa neodkladným opatrením zveril do starostlivosti právnickej osoby, a to CDR Sp. Belá, v ktorom budú všetky potreby maloletého dieťaťa uspokojované tak, aby jeho zdraviu, životu a zdravému vývoju nehrozilo nebezpečenstvo, najmä aby dieťa neostalo bez akejkoľvek starostlivosti. Následne sa očakáva realizácia súdneho rozhodnutia, a to nariadeného výchovného opatrenia nad maloletým.

27. V zmysle § 365 CMP sa neodkladné opatrenia nariaďuje na určitý čas, a to na obdobie do právoplatného ukončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn.: 27P/23/2023.

28. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Výrok I. tohto rozhodnutia je vykonateľný vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľný, len čo bolo rozhodnutie vyhotovené.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa CMP.